

**Uzasadnienie wraz informacją o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.
ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa
w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
(t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1112 ze zmianami)**

Zgodnie z art. 48 ust.5 i 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, występując o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1, przedkłada informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 3 ustawy ooś odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów, których realizacja postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Należy zauważyć, że projekt dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026 - 2036” spełnia przesłanki wymienione w art. 48 ustawy ooś.

1. Charakter działań przewidzianych w dokumencie

Strategia rozwoju gminy jest kompleksowym narzędziem wspierania rozwoju gminy, służącym świadomej, efektywnej oraz użytecznej realizacji zadań, których wdrażanie pozwala kreować przyszłość jednostki. Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 (dalej: Strategia) stanowi dokument, którego celem jest określenie kierunku rozwoju i kluczowych działań, które powinny być podejmowane przez władze samorządowe, aby osiągnąć pożądaný efekt docelowy (określony wizją rozwoju) w perspektywie do roku 2036. Strategia pokazuje ogólne założenia i kierunki, w których Gmina Skomlin powinna zmierzać w najbliższych latach. Warunkiem osiągnięcia określonej w dokumencie wizji jest podjęcie szeregu działań, które przyczynią się do trwałego wzrostu gospodarczego Gminy, a tym samym poziomu życia mieszkańców i świadczonych na ich usług publicznych, a w efekcie wzrostu konkurencyjności jednostki samorządowej.

Dążąc do realizacji wizji, sformułowano główne cele strategiczne, obejmujące 4 najbardziej istotne obszary tematyczne: wymiar przestrzenny, wymiar społeczny, wymiar gospodarczy oraz wymiar klimatyczno-środowiskowy. Cele strategiczne określone w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036:

Cel 1: Gmina wspierająca gospodarkę opartą na zrównoważonym rolnictwie, przedsiębiorczości i lokalnych produktach

Cel 2: Gmina z uporządkowaną przestrzenią i rozwiniętą infrastrukturą sprzyjającą rozwojowi osadnictwa i mobilności

Cel 3: Gmina odporna na zmiany klimatu i o wysokiej jakości środowiska

Cel 4: Gmina z silnym kapitałem społecznym, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańców

Cel Horyzontalny: Gmina aktywna w regionie i sieciach współpracy

Dla każdego z powyższych celów strategicznych przypisano niezbędne do ich osiągnięcia cele operacyjne oraz kierunki działań, stanowiące przykładowe rozwiązania, które mogłyby być wdrożone w ramach poszczególnych celów.

Cel strategiczny 1: Gmina wspierająca gospodarkę opartą na zrównoważonym rolnictwie, przedsiębiorczości i lokalnych produktach

Cel operacyjny 1.1. Rozwój nowoczesnego i zrównoważonego rolnictwa

Kierunki działań:

- Wspieranie lokalnych producentów rolniczych w wytwarzaniu wysokiej jakości żywności
- Promowanie krótkich łańcuchów dostaw i lokalnej sprzedaży produktów rolnych
- Podejmowanie działań edukacyjnych dla rolników w zakresie Dobrej Praktyki Rolnej i adaptacji do zmian klimatu w rolnictwie
- Wdrażanie idei gospodarki o obiegu zamkniętym w rolnictwie (w szczególności w zakresie wykorzystania odpadów i pozostałości rolnych)

Cel operacyjny 1.2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

Kierunki działań:

- Wspieranie drobnej przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez doradztwo, szkolenia i ułatwienie dostępu do informacji o programach wsparcia
- Tworzenie warunków do rozwoju lokalnych firm usługowych i przetwórczych (m.in. uzbrojenie terenów, poprawa infrastruktury technicznej)

Cel operacyjny 1.3. Budowa marki produktów lokalnych i rozwój agroturystyki

Kierunki działań:

- Promowanie produktów lokalnych i tradycyjnych
- Tworzenie sieci sprzedaży i kanałów promocji produktów lokalnych w regionie oraz online
- Wspieranie rozwoju agroturystyki opartej na produktach lokalnych

Cel strategiczny 2: Gmina z uporządkowaną przestrzenią i rozwiniętą infrastrukturą sprzyjającą rozwojowi osadnictwa i mobilności

Cel operacyjny 2.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej, mobilności i infrastruktury technicznej

Kierunki działań:

- Modernizacja, budowa i przebudowa dróg gminnych
- Rozwijanie infrastruktury pieszej i rowerowej
- Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego
- Podejmowanie działań na rzecz zapewniania transportu publicznego mieszkańcom (linie autobusowe, przewozy szkolne, połączenia międzygminne)
- Rozwój i modernizacja sieci infrastruktury technicznej, w tym telekomunikacyjnej i cyfrowej

Cel operacyjny 2.2. Planowanie przestrzenne wspierające rozwój osadniczy i gospodarczy

Kierunki działań:

- Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Wyznaczanie terenów pod inwestycje i rozwój osadnictwa
- Kształtowanie struktury przestrzennej gminy z poszanowaniem walorów krajobrazowych i przyrodniczych

Cel operacyjny 2.3. Rozwój przestrzeni sprzyjających rekreacji i integracji społecznej

Kierunki działań:

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społecznej (w tym doposażenie istniejących obiektów) - np. świetlic wiejskich, boisk, hal sportowych, GOK, GBP i innych
- Rozwijanie infrastruktury lokalowej dla działalności społecznej i organizacji
- Zagospodarowanie terenów nad rzeką Prosną do celów turystycznych i rekreacyjnych
- Kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych, sprzyjających aktywności i integracji mieszkańców

Cel operacyjny 2.4. Ochrona ładu i krajobrazu wiejskiego

Kierunki działań:

- Rewitalizacja przestrzeni wiejskich i poprawa estetyki miejscowości
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony i promocji zabytków, obiektów historycznych i elementów krajobrazu kulturowego
- Rewaloryzacja i adaptacja obiektów historycznych do funkcji kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych (w szczególności utworzenie Izby Pamięci w skomlińskim spichlerzu)

Cel strategiczny 3: Gmina odporna na zmiany klimatu i o wysokiej jakości środowiska

Cel operacyjny 3.1. Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

Kierunki działań:

- Rozwój i modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę
- Rozwój sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków
- Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel operacyjny 3.2. Rozwój odnawialnych źródeł energii i poprawa efektywności energetycznej

Kierunki działań:

- Rozwój zielonej energii
- Wsparcie funkcjonowania i rozwoju Spółdzielni Energetycznej
- Modernizacja infrastruktury energetycznej gminy (w tym: wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy LED, modernizacja instalacji elektrycznych w obiektach publicznych)
- Wspieranie mieszkańców i przedsiębiorców w rozwoju prosumenckich instalacji OZE
- Zwiększanie efektywności energetycznej budynków i obiektów infrastruktury publicznej i prywatnej

Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie retencji i adaptacja gminy do zmian klimatu

Kierunki działań:

- Rozwijanie i modernizacja systemów nawadniania i melioracji w rolnictwie
- Budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych oraz systemów małej retencji
- Odtwarzanie i ochrona mokradeł i terenów podmokłych
- Ograniczanie ryzyka powodziowego w dolinie rzeki Prozny poprzez działania planistyczne i techniczne
- Wzmacnianie zielonej infrastruktury i systemu przyrodniczego na obszarze gminy

Cel operacyjny 3.4. Zrównoważona gospodarka odpadami

Kierunki działań:

- Modernizacja PSZOK i systemu zagospodarowania odpadów
- Wspieranie selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów

- Promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym i ponownego wykorzystania surowców

Cel operacyjny 3.5. Świadome społeczeństwo działające na rzecz środowiska i zrównoważonego rozwoju

Kierunki działań:

- Realizacja i rozwój programów edukacji ekologicznej w szkołach i społecznościach lokalnych
- Angażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz środowiska
- Tworzenie zielonych przestrzeni edukacyjnych
- Wzmacnianie i rozwój partnerstw lokalnych i ponadlokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju

Cel strategiczny 4: Gmina z silnym kapitałem społecznym, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańców

Cel operacyjny 4.1. Rozwój systemu edukacji i usług opieki nad dziećmi

Kierunki działań:

- Rozwój infrastruktury edukacyjnej i opieki nad dziećmi (m.in. modernizacja i doposażenie placówek oświatowych oraz żłobka gminnego)
- Wsparcie jakości nauczania i kompetencji kadry edukacyjnej
- Rozwijanie lokalnych inicjatyw wspierających rodziny

Cel operacyjny 4.2. Aktywizacja społeczna, kulturalna i cyfrowa mieszkańców gminy

Kierunki działań:

- Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych
- Rozwijanie oferty czasu wolnego dla mieszkańców, w tym programów edukacyjnych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży
- Wzmacnianie mechanizmów partycypacji obywatelskiej
- Rozwijanie kompetencji społecznych wśród mieszkańców
- Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców i organizacji społecznych

Cel operacyjny 4.3. Zbudowanie lokalnej tożsamości w oparciu o tradycje, kulturę i sport

Kierunki działań:

- Kulturowanie tradycji i folkloru ziemi wieluńskiej
- Wykorzystanie tradycji kolarskich w działaniach promocyjnych gminy
- Organizowanie wydarzeń sportowych, patriotycznych i kulturalnych promujących gminę
- Rozszerzanie oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców

Cel operacyjny 4.4. Wzmocnienie systemu opieki społecznej, profilaktyki zdrowotnej i integracji międzypokoleniowej

Kierunki działań:

- Rozwój lokalnych usług społecznych i opiekuńczych
- Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej i przestrzeni wspólnych dla osób ze szczególnymi potrzebami
- Wzmacnianie lokalnego systemu ochrony zdrowia i profilaktyki, w tym rozszerzenie usług ośrodka zdrowia
- Rozwój systemu transportu społecznego zapewniającego mobilność osób wymagających wsparcia
- Wzmacnianie więzi międzypokoleniowych poprzez działania edukacyjne, kulturalne i wolontariackie

Cel operacyjny 4.5. Wzmocnienie bezpieczeństwa i odporności infrastruktury gminy

Kierunki działań:

- Budowa i wyposażenie schronów oraz budowli ochronnych
- Doposażenie służb ratowniczych i ochotniczej straży pożarnej
- Opracowanie i wdrażanie lokalnych planów zarządzania kryzysowego, edukacja mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa i reagowania na zagrożenia
- Wzmacnianie bezpieczeństwa informacyjnego i cyberbezpieczeństwa w instytucjach gminnych oraz edukacja mieszkańców w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych

Cel horyzontalny: Gmina aktywna w regionie i sieciach współpracy

Cel operacyjny H.1. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej gminy poprzez współpracę ponadlokalną

Kierunki działań:

- Udział w inicjatywach promujących lokalnych producentów, rolnictwo zrównoważone i produkty tradycyjne w sieciach ponadlokalnych
- Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie rozwoju agroturystyki i wspólnej oferty turystycznej
- Udział w projektach i sieciach promujących region wieluński

Cel operacyjny H.2. Poprawa jakości środowiska, efektywności energetycznej i infrastruktury w gminie w ramach partnerstw ponadlokalnych

Kierunki działań:

- Inicjowanie projektów partnerskich w porozumieniu z gminami sąsiednimi (np. drogi, ścieżki rowerowe, zbiorniki retencyjne)
- Podejmowanie współpracy w zakresie wspólnych projektów energetycznych (m.in. udział w inicjatywach klastra energetycznego)
- Udział w inicjatywach ponadlokalnych dotyczących jakości powietrza, gospodarki wodnej i odpadami

Cel operacyjny H.3. Wzmocnienie współpracy społecznej i edukacyjnej z gminami sąsiednimi

Kierunki działań:

- Udział w projektach edukacyjnych, sportowych i kulturalnych organizowanych w partnerstwie z innymi gminami
- Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi w projektach ponadlokalnych
- Podejmowanie międzygminnych projektów popularyzujących dziedzictwo kulturowe i tradycje regionu ziemi wieluńskiej

Cel operacyjny H.4. Wzmocnienie zdolności instytucjonalnej gminy

Kierunki działań:

- Profesjonalizacja kadr samorządowych
- Rozwój kompetencji projektowych i pozyskiwania funduszy
- Usprawnienie komunikacji i e-usług publicznych

Przyjęte w Strategii założenia m.in. kierunki działań wskazują, że realizowane mogą być różne przedsięwzięcia w różnorodnych obszarach. Będą to zarówno działania o charakterze nie inwestycyjnych („miękkim”) jak i działania inwestycyjne.

Wśród działań miękkich, zgodnie z zakresem dokumentu strategicznego, mogą znaleźć się m.in. działania edukacyjne i doradcze, rozwijanie mechanizmów partycypacji społecznej, działania promocyjne i informacyjne, wspieranie inicjatyw lokalnych (np. Kół Gospodyń Wiejskich, OSP,

stowarzyszeń itp.), rozwijanie oferty usług publicznych świadczonych przez Gminę i jednostki organizacyjne (tj. Gminny Ośrodek Opieki Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Bibliotekę itp.), czy też organizacja wydarzeń społecznych, sportowych, kulturalnych i integracyjnych – czyli działania niemające charakteru inwestycyjnego, a tym samym neutralne dla środowiska.

Natomiast wśród działań inwestycyjnych na podstawie przyjętych celów i kierunków działań w przyszłości mogą pojawić się następujące przedsięwzięcia, m.in.: modernizacja, budowa i przebudowa dróg gminnych, rozbudowa infrastruktury pieszej i rowerowej, rozwój i modernizacja sieci infrastruktury technicznej (w tym systemów zaopatrzenia w wodę i systemy odprowadzania ścieków), rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społecznej, rewaloryzacja i adaptacja obiektów historycznych, rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii, wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy LED, modernizacja systemów nawadniania i melioracji w rolnictwie, realizacja systemów małej retencji, odtwarzanie i ochrona mokradeł i terenów podmokłych, a także modernizacja PSZOK i systemu zagospodarowania odpadów oraz tworzenie zielonych przestrzeni publicznych.

Założone kierunki działań odnoszące się do potencjalnych przyszłych działań stanowią zadania własne gminy w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. **Należy zaznaczyć również, że całość przyjętych celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań wpisuje się w ustalenia przyjętej Uchwałą Nr VIII/65/24 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 18.10.2024 r., jak również uchwałami gmin wchodzących w skład Partnerstwa, w tym Gminy Skomlin (Uchwała nr VIII/50/2024 Rady Gminy Skomlin z dnia 27 listopada 2024 r.) Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030.**

Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 przekłada ustalenia dokumentu ponadlokalnego na kierunki działań w zakresie zadań gminnych. Jest zatem uszczegółowieniem obowiązującego dokumentu o charakterze ponadlokalnym.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030 wraz z opracowaną dla niej Prognozą oddziaływania na środowisko została zaopiniowana pozytywnie bez zastrzeżeń przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (pismo znak. WOOŚ.410.178.2024.AJa z dnia 2 sierpnia 2024 r.) jak i również przez Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (opinia z dnia 16 sierpnia 2024 r., znak: NZ OZNS.9022.287.2024.AK).

Poniższa tabela wskazuje na powiązania projektu Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 z ustaleniami Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030.

Tabela - Spójność celów Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 z założeniami Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023 – 2030

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023 – 2030	Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026 - 2036				
	Cele strategiczne i cel horyzontalny:				
	CS1	CS2	CS3	CS4	CH
	GMINA WSPIERAJĄCA GOSPODARKE OPARTĄ NA ZRÓWNOWAŻONYM ROLNICTWIE, PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I LOKALNYCH PRODUKTACH	GMINA Z UPORZĄDKOWANĄ PRZESTRZENIĄ I ROZWINIĘTĄ INFRASTRUKTURĄ SPRZYSIAJĄCĄ ROZWOJOWI OSADNICTWA I MOBILNOŚCI	GMINA ODPORNA NA ZMIANY KLIMATU I O WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA	GMINA Z SILNYM KAPITAŁEM SPOŁECZNYM, ZAPEWNIAJĄCA WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	GMINA AKTYWNA W REGIONIE I SIECIACH WSPÓŁPRACY
I CEL STRATEGICZNY - WYSPECJALIZOWANY GOSPODARCZO REGION ZIEMI WIELUŃSKIEJ					
1.1. Wysokotowarowe rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze	1.1, 1.3				H.1
1.2. Obszar Nowej Energii			3.2, 3.5		H.2
1.3. Dywersyfikacja gospodarcza – Turystyka i Kultura	1.1, 1.3	2.2, 2.3, 2.4		4.3	H.1
1.4. Wzmocnienie potencjału specjalizacji gospodarczych i budowanie świadomości w zakresie specjalizacji	1.1., 1.2, 1.3	2.2., 2.3, 2.4	3.2.	4.3.	H.1, H.2
1.5. Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców i stworzenie perspektyw rozwojowych	1.1., 1.2	2.1, 2.2			H.1, H.4
II CEL STRATEGICZNY ZASOBY PONADLOKALNE DOSTĘPNE					
2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu		2.2., 2.4	3.3, 3.5		H.2
2.2. Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i kształtowanie spójnego krajobrazu kulturowego		2.4		4.3	H.1, H.3
2.3. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru		2.1, 2.2			H.2
2.4. Rewaloryzacja, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni		2.1, 2.2, 2.3, 2.4	3.5.		H.1, H.2
2.5. Poprawa jakości środowiska i wzmocnienie odporności na zmiany klimatu		2.2	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5		H.2
III CEL STRATEGICZNY WSPÓLNOTA SILNA SPOŁECZNIE					
3.1. Doskonalenie jakości usług społecznych		2.3.		4.1, 4.2, 4.3, 4.4 4.5	H.3, H.4
3.2. Budowanie tożsamości lokalnej i integracja społeczeństwa	1.3	2.3		4.2, 4.3, 4.4	H.3
3.3. Wzmacnianie społeczności lokalnej	1.2		3.5	4.1, 4.2, 4.3, 4.4 4.5	H.3
IV CEL STRATEGICZNY EFEKTYWNE I ODPOWIEDZIALNIE ZARZĄDZANE PARTNERSTWO					
4.1. Współpraca międzygminna i zarządzanie rozwojem					H.1, H.2, H.3, H.4
4.2. Promocja regionu ziemi wieluńskiej	1.3			4.3	H.1, H.3

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030 wskazywała m.in. następujące zadania do realizacji przez Gminę Skomlin:

- Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej
- Modernizacja dróg gminnych
- Inwestycja związane z usuwaniem nadmiernych osadów wraz z oczyszczalnią ścieków
- Modernizacja PSZOK
- Budowa zbiornika retencyjnego z gminami Praszka i Gorzów Wielkopolski

Gmina Skomlin została wskazana również jako tereny wymagające zwiększenia dostępności komunikacyjnej, co również podkreśla konieczność działań w zakresie modernizacji i rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej.

Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że projekt Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2036 pozostaje w pełni spójny z obowiązującym dokumentem wyższego rzędu oraz nie wprowadza nowych kierunków działań mogących generować znaczące, nieprzewidziane wcześniej oddziaływania na środowisko. Dokument stanowi kontynuację i rozwinięcie ustaleń Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023–2030, która została uprzednio poddana strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko i uzyskała pozytywne opinie właściwych organów.

Mając na uwadze zakres oraz charakter projektowanych działań – mieszczących się w katalogu zadań własnych gminy oraz wynikających bezpośrednio z celów i kierunków działań już ocenionego dokumentu ponadlokalnego – można uznać, iż realizacja przedmiotowej Strategii nie będzie wiązać się z wystąpieniem nowych, niekorzystnych skutków dla środowiska, które wymagałyby ponownej procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Należy zaznaczyć również, że założenia Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2036 mają charakter ogólny i kierunkowy. Zawarte w dokumencie działania oraz przedsięwzięcia stanowią przykłady możliwych kierunków interwencji, nie zaś zamknięty katalog zadań inwestycyjnych. Nie przesądza one o ich późniejszej realizacji, zakresie, skali ani parametrach technicznych. Realizacja ewentualnych działań w perspektywie do 2036 r. uzależniona będzie od dostępności środków finansowych, obowiązujących w danym czasie regulacji prawnych, uwarunkowań przestrzennych, a także zmieniających się potrzeb lokalnej społeczności.

W tym kontekście sporządzona na potrzeby Strategii tabela działań rekomendowanych przez Urząd Gminy Skomlin – obejmująca orientacyjne terminy oraz szacunkowe koszty – pełni funkcję pomocniczą i planistyczną. Jej celem jest umożliwienie opracowania wskaźników realizacji Strategii oraz ułatwienie potencjalnego wykorzystania dokumentu w procesach aplikowania o środki zewnętrzne. Należy jednocześnie podkreślić, że wskazane w tabeli wartości nie stanowią kosztorysów ani potwierdzonych parametrów inwestycji, lecz ogólne, szacunkowe dane służące celom strategicznym, które na tym etapie nie pozwalają jeszcze na określenie rzeczywistej skali ani charakteru potencjalnych oddziaływań na środowisko.

1.1. Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Analizę stopnia, w jakim projekt Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2036 może tworzyć ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (ujętych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), przeprowadzono w oparciu o orientacyjne zestawienie potencjalnych działań ujęte w Tabeli 4 Strategii.

Należy jednak podkreślić, że tabela ta ma charakter wstępny i ogólny, a wskazane w niej przedsięwzięcia nie posiadają na tym etapie określonej lokalizacji, skali, zakresu rzeczowego ani parametrów technicznych. W związku z tym, na obecnym etapie brak jest jednoznacznych podstaw do stwierdzenia, czy ewentualne przyszłe zadania będą spełniać kryteria przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W ujętym w Strategii wykazie zadań wskazanych przez Urząd Gminy Skomlin rekomendowanych do realizacji w ramach realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 zdefiniowano następujące działania:

- przebudowa z rozbudową stacji uzdatniania wody w m. Skomlin,
- przebudowa stacji uzdatniania wody w m. Wróblew,
- budowa schronów i budowli ochronnych,
- budowa i przebudowa dróg gminnych,
- termomodernizacja obiektów publicznych,
- zakup bojowego samochodu strażackiego,
- budowa ścieżek rowerowych,
- utworzenie izby pamięci w spichlerzu z 1777 r.,
- rewitalizacja m. Skomlin i Wróblew,
- budowa i przebudowa obiektów sportowych,
- budowa zbiorników retencyjnych,
- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- budowa kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków,
- modernizacja PSZOK-u.

Wśród wskazanych powyżej założeń nie zidentyfikowano przedsięwzięć zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w §2 ust.1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

Strategia zakłada w ramach kierunków rozwoju możliwość przeznaczenia nowych terenów pod przyszłe inwestycje, jednak na obecnym, ogólnym etapie planowania nie da się jeszcze wskazać konkretnych inwestorów ani dokładnego charakteru ich przedsięwzięć. Z tego względu nie można obecnie jednoznacznie stwierdzić, czy planowane działania będą zaliczać się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Należy jednak podkreślić, że ewentualna realizacja takich inwestycji w przyszłości będzie wymagała przeprowadzenia odrębnych postępowań z zakresu oceny oddziaływania na środowisko, w tym uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Analizując zakres ujętych w §3 ust.1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko można stwierdzić, że Strategia stwarza ogólne ramy dla ich późniejszej realizacji – mogą być to (w zależności od skali i przyjętego zakresu):

- *drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km*
 - wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono budowę i przebudowę dróg gminnych. Dokument strategiczny nie wskazuje szczegółowego zakresu (tj. długości nowych lub przebudowywanych odcinków dróg), pozwalającego stwierdzić, czy przedsięwzięcie kwalifikuje się jako potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko. Należy mieć jednak na uwadze, że mogą być to odcinki powyżej 1 km. Założenie ma charakter kierunkowy, lokalizacja przedsięwzięć uzależniona będzie od bieżących potrzeb gminnych.
- *sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km – w zależności od przyjętej metody realizacji*
 - wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono budowę zbiorczej sieci kanalizacyjnej w Gminie Skomlin. Dokument strategiczny nie

wskazuje szczegółowego zakresu i skali przyszłych inwestycji, jednak należy mieć na uwadze, że mogą być to również sieci kanalizacyjne o długości powyższej 1 km, kwalifikujące przedsięwzięcie jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Założenie ma charakter kierunkowy, lokalizacja przyszłych przedsięwzięć uzależniona będzie od bieżących potrzeb gminnych. Niniejsze działanie dla Gminy Skomlin wskazane było już w obowiązującej Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2021-2030.

- *instalacje do oczyszczania ścieków, przewidziane do obsługi liczby mieszkańców nie mniejszej niż 400 równoważnej liczby mieszkańców w rozumieniu art. 86 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne*

➤ wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono modernizację gminnej oczyszczalni ścieków. Gminna oczyszczalnia ścieków w Skomlinie (według stanu na listopad 2025 r.) obsługuje ok. 2950 mieszkańców. Zgodnie z §3 ust.2. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) w zależności od założeń do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą kwalifikować się także przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu w ramach istniejącego obiektu. Na etapie opracowywania Strategii Rozwoju Gminy brak jest szczegółowych założeń dotyczących zakresu planowanej modernizacji oraz jej parametrów technicznych, pojemności i technologii. Dokonanie analiz w tym zakresie i opracowanie precyzyjnych założeń modernizacji jest przewidziane w dalszych etapach przygotowania inwestycji. Doprecyzowanie założeń modernizacji na szczegółowym etapie planowania inwestycji pozwoli na przeprowadzenie odrębnej, szczegółowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Należy zaznaczyć, że ujęcie w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin zadania dotyczącego modernizacji gminnej oczyszczalni ścieków – wraz z proponowanym orientacyjnym terminem realizacji oraz szacunkową wartością nakładów ma charakter wyłącznie prognozowy i planistyczny. Wskazane założenia czasowe i kosztowe nie wynikają z przeprowadzonych kosztorysów inwestorskich, studiów wykonalności lub innych opracowanych założeń technologicznych. Stanowią jedynie oszacowanie pomocnicze, służące identyfikacji potencjalnych potrzeb finansowanych na poziomie strategicznym, w tym w zakresie przyszłego ubiegania się o środki zewnętrzne.

Na obecnym etapie planowania nie określono skali, zakresu rzeczowego ani charakteru planowanej modernizacji, gdyż nie została ona jeszcze szczegółowo zaplanowana. Dopiero na etapie przygotowania dokumentacji technicznej zostaną przeprowadzone stosowne analizy, umożliwiające określenie rzeczywistych rozwiązań technologicznych oraz – w razie potrzeby – przeprowadzenie wymaganej procedury oceny oddziaływania na środowisko.

Uzasadnienia dla pozostałych działań:

Wśród działań rekomendowanych do realizacji w ramach Strategii uwzględniono budowę i przebudowę obiektów sportowych. Mając na uwadze wiejski charakter Gminy Skomlin oraz istniejącą infrastrukturę sportową, która cechuje się niewielką skalą i wyłącznie lokalnym zasięgiem, można stwierdzić, że realizowane w przyszłości potencjalne zadania inwestycyjne nie będą posiadały charakteru inwestycji kwalifikujących się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w ww. Rozporządzeniu. W szczególności przyszłe działania nie powinny odpowiadać kategoriom takim jak: *parki rozrywki rozumiane jako obiekty*

przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją, pola golfowe, stadiony i tory wyścigowe (§3 pkt. 59).

Zakładane działania dotyczą przede wszystkim modernizacji funkcjonujących już boisk sportowych, obejmującej m.in. wymianę nawierzchni, ogrodzenia oraz oświetlenia. Interwencje te mają charakter odtworzeniowy i modernizacyjny, a ich celem jest poprawa stanu technicznego i estetycznego obecnych obiektów, bez zmiany ich funkcji oraz realizacji nowych obiektów.

Istniejące obiekty sportowe w Gminie Skomlin zlokalizowane są poza obszarami chronionymi i ich otulinami oraz zajmują powierzchnię mniejszą niż 2 ha. Oznacza to, że potencjalne przyszłe przedsięwzięcia nie będą kwalifikować się również jako ujęta w Rozporządzeniu: *zabudowa usługowa, inna niż centra handlowe, w tym szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe* (§3 pkt. 57).

Ujęta w rekomendowanych działaniach modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) nie stanowi przedsięwzięć ujętych w §2 i §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z §3 pkt. 83) jako przedsięwzięciu o potencjalnym znacząco oddziaływaniu na środowisko nie kwalifikują się punkty do zbierania odpadów obojętnych oraz punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Warto zaznaczyć również, że realizacja zamierzenia związanego z modernizacją PSZOK w Gminie Skomlin uwzględniona była już w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030, która wraz z przeprowadzoną Prognozą oddziaływania na środowisko uzyskała pozytywne opinie instytucji opiniujących.

Wśród działań wskazanych w Strategii jako rekomendowane do realizacji ujęto możliwość budowy zbiorników retencyjnych, z uwzględnieniem współpracy międzygminnej z Gminą Praszka oraz Gminą Gorzów Śląski. Należy jednak podkreślić, że ujęcie tego działania w Strategii stanowi jedynie ogólne, koncepcyjne założenie o charakterze planistycznym, które nie wynika z przeprowadzonego studium wykonalności ani z jakichkolwiek wcześniejszych prac przygotowawczych. Do chwili obecnej nie podjęto żadnych formalnych inicjatyw zmierzających do realizacji takiej inwestycji. Pomimo orientacyjnego wskazania potencjalnych nakładów finansowych oraz przybliżonego horyzontu czasowego, wartości te mają jedynie charakter szacunkowy i służą celom porządkowym w ramach dokumentu strategicznego. Nie stanowią kosztorysu ani potwierdzenia rzeczywistej możliwości realizacji przedsięwzięcia. Na obecnym etapie brak jest wiedzy na temat jego potencjalnej lokalizacji, rzeczywistej pojemności, powierzchni, oddziaływania hydrologicznego, zakresu robót ani parametrów technicznych.

W związku z tym nie jest możliwe określenie, czy przyszłe przedsięwzięcie – o ile w ogóle dojdzie do etapu planistycznego lub inwestycyjnego – mogłoby kwalifikować się jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów wykonawczych do ustawy OOŚ, w tym jako inwestycja obejmująca zapory lub urządzenia służące stałej retencji masy wody powyżej 10 mln m³ (§2 ust.1, pkt. 35 Rozporządzenia).

Warto również podkreślić, że zagadnienie potencjalnej budowy zbiornika retencyjnego z udziałem gmin Praszka i Gorzów Śląski zostało już ujęte w obowiązującej Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023–2030. Dokument ten, wraz z przeprowadzoną Prognozą oddziaływania na środowisko, uzyskał pozytywne opinie właściwych organów, co wskazuje, że sama koncepcja rozważana na poziomie strategicznym została już poddana ocenie w ramach dokumentu wyższego rzędu.

Mając na uwadze powyższe, należy zaznaczyć, że ewentualna budowa zbiornika retencyjnego jest na obecnym etapie odległego założenia o charakterze koncepcyjnym, którego realność, zasadność i wykonalność nie zostały jeszcze zweryfikowane. Dopiero w przypadku podjęcia faktycznych prac przygotowawczych – obejmujących określenie lokalizacji, parametrów technicznych, objętości retencji

oraz zakresu oddziaływania – konieczne będzie przeprowadzenie stosownej procedury oceny oddziaływania na środowisko na poziomie właściwym dla przedsięwzięcia.

W zawartym w Strategii modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Skomlin wskazano obszary do weryfikacji planistycznej pod kątem możliwości rozwoju zielonej energii. Wyznaczenie w Strategii niniejszej strefy ma na celu ukierunkowanie rozwoju energetyki odnawialnej w przestrzeni Gminy w sposób uporządkowany i zgodny z zasadami ładu przestrzennego, przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa środowiskowego i społecznego. Działania te wpisują się w długoterminowe dążenia Gminy do transformacji energetycznej, redukcji emisji oraz zwiększenia lokalnej samowystarczalności energetycznej.

Należy zaznaczyć, że dokument strategiczny nie przesądza o technologii, skali oraz parametrach potencjalnych przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii. Strategia formułuje jedynie kierunkowe ramy rozwoju energetyki odnawialnej, nie stanowiąc podstawy do realizacji konkretnych inwestycji. Ewentualne przedsięwzięcia będą wymagały odrębnych analiz technicznych, środowiskowych i przestrzennych oraz uwzględnienia na etapie planowania przestrzennego, w tym planie ogólnym gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Mimo, iż w rozdziale 7. *Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie* Strategii odniesiono się do zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW, w tym instalacji fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych – należy mieć na uwadze, że zapisy te są formą rekomendacji. Strategia nie przesądza o realizacji tego typu inwestycji na obszarze gminy, a jedynie wskazuje sposób ich ewentualnego kształtowania w przestrzeni w przypadku, gdyby inwestycje takie były w przyszłości planowane.

Wskazane w Strategii rekomendacje mają na celu przede wszystkim zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska, krajobrazu oraz ładu przestrzennego przy potencjalnej realizacji przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii. Sformułowane wytyczne uwzględniają analizy przestrzenne, środowiskowe i krajobrazowe, w tym zalecenia zawarte w „Audycie Krajobrazowym Województwa Łódzkiego”, a także dostępne dane ornitologiczne i chiropterologiczne. W rozdziale tym wskazano m.in., że ewentualne inwestycje powinny być lokalizowane poza Obszarem Chronionego Krajobrazu „Dolina Prośny”, z poszanowaniem zidentyfikowanych w Audycie Krajobrazowym krajobrazów priorytetowych: 10-318.24-3 – Chróscin, Łubnice, Wójcin – krajobraz wiejski, 10-318.24-11 – Dolina Prośny (Wróblew – Dietrzkowice), 10-341.21-34 – Krajobraz Wzgórz Ożarówskich oraz poza dolinami rzek, terenami podmokłymi i siedliskami przyrodniczymi wymagającymi ochrony. Dla lokalizacji urządzeń OZE zalecono również wybór terenów położonych na gruntach o niższych klasach bonitacyjnych (IV-VI), w szczególności nieużytkach i gruntach marginalnych, minimalizując presję na grunty rolne o wysokiej przydatności do produkcji rolniczej. Podkreślono również potrzebę dążenia do koncentracji tego typu inwestycji w wyznaczonych strefach, co pozwoli uniknąć ich rozproszonego rozmieszczenia na terenie całej gminy.

Uwzględniając powyższe założenia Strategii, ich kierunkowy charakter oraz fakt, że Strategia nie wprowadza ustaleń o charakterze operacyjnym umożliwiających bezpośrednią realizację inwestycji, można stwierdzić, że dokument nie generuje znaczącego oddziaływania na środowisko. Zapisy Strategii mają charakter ogólnych zasad porządkujących i prewencyjnych, a dzięki jednoznacznie wskazanemu priorytetowi ochrony środowiska, krajobrazu i ładu przestrzennego – można stwierdzić, że nie generują ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazuje również obszary do dalszych analiz i weryfikacji planistycznej w zakresie możliwości rozwoju funkcji mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej. Należy podkreślić, że Strategia nie wskazuje docelowego przeznaczenia terenów, a jedynie wyznacza kierunki dalszych analiz planistycznych, które powinny zostać szczegółowo rozpatrzone w ramach odpowiednich dokumentów planistycznych, takich jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub decyzje o warunkach zabudowy.

Podsumowując, można stwierdzić, że Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 wyznacza jedynie ogólne, kierunkowe ramy dla ewentualnej realizacji przedsięwzięć, które mogą potencjalnie oddziaływać na środowisko. Strategia ma charakter koncepcyjny i ogólny, a poszczególne projekty zostaną doprecyzowane dopiero na dalszych etapach planowania i przygotowania do realizacji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przy opracowywaniu konkretnych dokumentacji projektowych zostanie przeprowadzona indywidualna analiza ich oddziaływania na środowisko.

Należy również podkreślić, że Strategia jest spójna z dokumentami ponadlokalnymi, w tym ze Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej, które były już poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Na obecnym etapie dokument gminny nie przesądza o lokalizacji, skali ani charakterze przyszłych inwestycji. W dużej mierze odnosi się on do modernizacji i rozwoju istniejących obiektów oraz infrastruktury, a jego celem jest jedynie ukierunkowanie przyszłego planowania gminy w sposób zgodny z zasadami ładu przestrzennego i bezpieczeństwa środowiskowego.

1.2. Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań zdefiniowane w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 wykazują powiązania z zgodność z innymi dokumentami strategicznymi – zarówno na szczeblu krajowym, regionalnym jak i lokalnym.

W ramach Strategii, założenia strategiczne tj. cele i kierunki działań skoncentrowane są w ramach następujących obszarów: wymiar gospodarczy, wymiar przestrzenny, wymiar klimatyczno-środowiskowy oraz wymiar społeczny. W Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2035 zdefiniowano również cel horyzontalny, obejmujący działania przekrojowe, które wspierają realizację wszystkich pozostałych celów strategicznych. Jego istotą jest wzmocnienie współpracy ponadlokalnej i budowanie trwałych relacji partnerskich z otoczeniem.

Wizja rozwoju Gminy Skomlin zakłada rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny przy racjonalnym wykorzystaniu zasobów i ochronie środowiska.

W trosce o środowisko wśród ww. obszarów zdefiniowano **cel strategiczny 3: Gmina odporna na zmiany klimatu i o wysokiej jakości środowiska**, ujmujący przede wszystkim zagadnienia związane z ograniczeniem zanieczyszczeń zasobów wodnych (m.in. poprzez infrastruktury wodno-kanalizacyjnej), poprawą jakości powietrza, adaptacją do zmian klimatu (w tym ochrony i wzmocnienia systemu przyrodniczego gminy i bioróżnorodności), zagospodarowaniem odpadów oraz rozwijaniem świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Należy zaznaczyć, że również pozostałe cele strategiczne i przypisane im cele operacyjne wraz z kierunkami działań uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju i w dłuższej perspektywie czasowej będą prowadziły do pozytywnego wpływu na środowisko.

Określone w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 cele strategiczne, cele operacyjne i wyznaczone dla nich kierunki działań są zgodne z celami wyznaczonymi w dokumentach wyższego rzędu.

Poniżej wskazano dokumenty strategiczne i określone w nich cele/kierunki interwencji, w które wpisują się założenia Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036:

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (zwana dalej SOR) - głównym celem dokumentu jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające

na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W zakresie ochrony środowiska w SOR określono m.in. następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód (m.in. kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody, budowa zbiorników małej i dużej retencji, rozwój infrastruktury zieleni);
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (m.in. ograniczanie emisji z transportu drogowego);
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (m.in. rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych);
- zarządzanie zasobami geologicznymi (m.in. zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż strategicznych dla gospodarki)
- gospodarka odpadami (m.in. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów oraz dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców).
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (m.in. zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 – podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Dokument kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów. Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Wśród celów dokumentów zawarto m.in.:

- Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych (Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego; Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym),
- Podniesienie jakości zarządzania i wdrażanie polityk ukierunkowanych terytorialnie (Wzmocnienie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem; Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych).

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – celem głównym dokumentu jest „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe:

- I Środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego);
- II Środowisko i gospodarka (Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska);
- III Środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2025 (z perspektywą do 2030 oraz 2040 r.) – to dokument, którego celem jest poprawa jakości powietrza na terenie całej Polski. Kierunkami działań prowadzącymi do osiągnięcia celów szczegółowych, tj. osiągnięcia i dotrzymania co najmniej standardów jakości powietrza określonych w prawodawstwie unijnym oraz krajowym, są:

- Podniesienie rangi zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza;
- Stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza;
- Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi;
- Rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza;
- Upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 przyjęta *Uchwałą Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.* oraz zaktualizowana *Uchwałą Nr XVIII/218/2025 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 23 września 2025 r.* jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym, przestrzennym i środowiskowym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia.

Cel strategiczny 1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka (Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego, Cel operacyjny 1.2. Podnoszenie jakości kapitału społecznego, Cel operacyjny 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP, Cel operacyjny 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności),

Cel strategiczny 2. Sfera społeczna - obywatelskie społeczeństwo równych szans (Cel operacyjny: 2.1. Rozwój kapitału społecznego, Cel operacyjny: 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców, Cel operacyjny: 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego),

Cel strategiczny 3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń (Cel operacyjny: 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska, Cel operacyjny: 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu, Cel operacyjny: 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej, Cel operacyjny 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie, Cel operacyjny 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami, Cel operacyjny 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych).

Opracowany w 2025 roku *Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032* stanowiący narzędzie do realizacji polityki ekologicznej województwa łódzkiego z uwzględnieniem zagadnień związanych z adaptacją do zmian klimatu, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, działań edukacyjnych oraz monitoringu środowiska. Dokument jest kontynuacją poprzednich programów ochrony środowiska i stanowi aktualizację postanowień „Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028” przyjętego uchwałą nr XXXIV/445/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 sierpnia 2021 roku. Głównym celem opracowania jest wyznaczenie działań zmierzających do zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, poprawy stanu ekologicznego oraz racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych na terenie województwa łódzkiego.

Cele, kierunki interwencji oraz zadania wskazane w dokumencie:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza (poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu, w tym: wsparcie działań związanych z edukacją ekologiczną oraz promowanie zasad efektywności energetycznej, kontynuacja monitoringu jakości powietrza)
- Zagrożenia hałasem (poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim, w tym m.in. monitoring hałasu na terenie województwa łódzkiego, prowadzenie edukacji ekologicznej dot. Klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)
- Pola elektromagnetyczne (ochrona przed polami elektromagnetycznymi)
- Gospodarowanie wodami (Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych, ochrona przed

niedoborami wody i powodzią, w tym m.in. ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego)

- Gospodarka wodno-ściekowa (prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, w tym m.in. budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej, promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych)
- Zasoby geologiczne (racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, w tym m.in. zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin)
- Gleby (Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu, w tym m.in. promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych, wprowadzenie do dokumentów planistycznych zapisów dotyczących ochrony gleb o najwyższych walorach produkcyjnych)
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego, w tym m.in. prowadzenie rejestru wyrobów zawierających azbest, rozwój gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej) w województwie, w tym tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami)
- Zasoby przyrodnicze (Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie województwa łódzkiego, w tym m.in. czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków rzadkich, zagrożonych lub objętych ochroną)
- Zagrożenia poważnymi awariami (w tym m.in. poprawa technicznego wyposażenia służb oraz szkolenia WIOŚ, PSP, OSP).

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej przyjęta Uchwałą Nr VIII/65/24 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 18.10.2024 r., jak również uchwałami gmin wchodzących w skład Partnerstwa, w tym Gminy Skomlin (Uchwała nr VIII/50/2024 Rady Gminy Skomlin z dnia 27 listopada 2024 r.) wyznacza następujące cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny 1. Wspecjalizowany region ziemi wieluńskiej (Cel operacyjny 1.1. Wysokotowarowe rolnictwo i przetwórstwo spożywcze, Cel operacyjny 1.2. Obszar nowej energii, Cel operacyjny 1.3. Dywersyfikacja gospodarcza- turystyka i kultura, Cel operacyjny 1.4. Wzmocnienie potencjału specjalizacji i budowanie świadomości w zakresie specjalizacji, Cel operacyjny 1.5. Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców i stworzenie perspektyw rozwojowych),

Cel strategiczny 2. Zasoby ponadlokalne dostępne (Cel operacyjny: 2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i kształtowanie krajobrazu, Cel operacyjny: 2.2. Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i kształtowanie spójnego krajobrazu kulturowego, Cel operacyjny: 2.3. zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru, Cel operacyjny 2.4. Rewaloryzacja, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni, Cel operacyjny 2.5. Poprawa jakości środowiska i wzmocnienie odporności na zmiany klimatu),

Cel strategiczny 3. Wspólnota silna społecznie (Cel operacyjny: 3.1. Doskonalenie jakości usług społecznych, Cel operacyjny: 3.2. Budowanie tożsamości lokalnej i integracja społeczeństwa: 3.3 Wzmacnianie społeczności lokalnej),

Cel strategiczny 4. Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane partnerstwo (Cel operacyjny: 4.1. Współpraca międzygminna i zarządzanie rozwojem, Cel operacyjny: 4.2. Promocja regionu ziemi wieluńskiej),

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 przyjęty Uchwałą nr V/31/19 Rady Powiatu W Wieluniu z dnia 22 lutego 2019 r. wyznacza następujące cele i kierunki interwencji służące poprawie stanu środowiska:

Cel: Poprawa jakości powietrza (kierunki interwencji: budowa energooszczędnych obiektów, poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie powiatu, wdrażanie odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu, minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego na środowisko, edukacja ekologiczna, stosowanie paliw dobrej jakości oraz wymiana kotłów na kotły nowszej generacji)

Cel: Poprawa jakości wód podziemnych (kierunki interwencji: rozbudowa sieci kanalizacyjnej, rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków)

Cel: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców powiatu (kierunki interwencji: rozbudowa sieci wodociągowej, rozbudowa infrastruktury wodociągowej)

Cel: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców (kierunek interwencji: edukacja ekologiczna)

Cel: Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu (kierunek interwencji: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest).

Wymienione powyżej dokumenty strategiczne i programowe zostały opracowane przed projektem Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 i były poddane procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach tych ocen szczegółowo przeanalizowano i oceniono działania, w które w sposób naturalny wpisują się w kierunki działań oraz interwencje określone w analizowanej Strategii Rozwoju Gminy.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Skomlin nie wyznacza kierunków działań wykraczających poza ustalenia dokumentów wyższego rzędu. Szczególnie istotne jest odniesienie do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023–2030, która stanowi aktualny dokument ponadlokalny, a Strategia gminna jest jego uszczegółowieniem na poziomie lokalnym.

1.3. Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2036 zawiera cele i kierunki działań uwzględniające aspekt środowiskowy oraz klimatyczny, a ich realizacja przyczynia się do wspierania zrównoważonego rozwoju gminy. W szczególności istotny jest **Cel strategiczny 3: Gmina odporna na zmiany klimatu i o wysokiej jakości środowiska**, który odnosi się do najważniejszych problemów środowiskowych gminy, a jednocześnie identyfikuje szanse w zakresie ochrony przyrody, krajobrazu i jakości życia mieszkańców.

Cel strategiczny 3 został rozpisany na cele operacyjne, które wskazują obszary działań w zakresie ochrony środowiska, adaptacji do zmian klimatu, gospodarki niskoemisyjnej, ochrony zasobów wodnych i przyrody, racjonalnego wykorzystania energii oraz kształtowania przestrzeni w sposób sprzyjający środowisku. Realizacja działań ukierunkowanych na ujęte w niniejszym celu strategicznym założenia pozwoli na:

- ukierunkowanie działań gminnych w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju,
- wspieranie podejmowania decyzji inwestycyjnych w kontekście ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- wdrażanie prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska poprzez realizację polityk adaptacyjnych i proekologicznych,
- integrację aspektów środowiskowych z planowaniem przestrzennym i rozwojem infrastruktury gminnej.

W związku z powyższym Strategia pełni funkcję kierunkową w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, pozwalając na harmonijne łączenie rozwoju gminy z ochroną zasobów przyrodniczych i jakości środowiska, bez przesądzania o konkretnych przedsięwzięciach inwestycyjnych, które w przyszłości będą wymagały odrębnej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z obowiązującymi przepisami.

1.4. Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

W *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* zidentyfikowano szereg wyzwań rozwojowych kraju. W dużej mierze dotyczą one bezpośrednio kwestii związanych ze środowiskiem i jego zasobami. Na tej podstawie, *Polityce ekologicznej państwa 2030* określiła najważniejsze trendy w obszarze środowiska, takie jak:

- nasilające się skutki zmian klimatu,
- zwiększająca się konkurencja o zasoby naturalne,
- rosnąca presja na ekosystemy,
- przybierający na znaczeniu negatywny wpływ środowiska na zdrowie ludzi,
- wyczerpywanie się dotychczasowych źródeł finansowania ochrony środowiska.

Na powyższe wyzwania Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2036 odpowiada poprzez cele operacyjne i kierunki działań zawarte w **Celu strategicznym 3: Gmina odporna na zmiany klimatu i o wysokiej jakości środowiska**. Strategia identyfikuje w gminie konkretne obszary wymagające działań adaptacyjnych i proekologicznych, odpowiadając m.in. na: niedobory infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, potrzebę zwiększenia retencji wód, poprawę efektywności energetycznej budynków i infrastruktury publicznej, ograniczenie ryzyka powodziowego, rozwój zrównoważonej gospodarki odpadami oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Cele operacyjne i kierunki działań w ramach Celu strategicznego 3:

Cel operacyjny 3.1. Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

Kierunki działań:

- Rozwój i modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę
- Rozwój sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków
- Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel operacyjny 3.2. Rozwój odnawialnych źródeł energii i poprawa efektywności energetycznej

Kierunki działań:

- Rozwój zielonej energii
- Wsparcie funkcjonowania i rozwoju Spółdzielni Energetycznej
- Modernizacja infrastruktury energetycznej gminy (w tym: wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy LED, modernizacja instalacji elektrycznych w obiektach publicznych)
- Wspieranie mieszkańców i przedsiębiorców w rozwoju prosumenckich instalacji OZE
- Zwiększanie efektywności energetycznej budynków i obiektów infrastruktury publicznej i prywatnej

Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie retencji i adaptacja gminy do zmian klimatu

Kierunki działań:

- Rozwijanie i modernizacja systemów nawadniania i melioracji w rolnictwie
- Budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych oraz systemów małej retencji
- Odtwarzanie i ochrona mokradeł i terenów podmokłych
- Ograniczanie ryzyka powodziowego w dolinie rzeki Prosny poprzez działania planistyczne i techniczne
- Wzmacnianie zielonej infrastruktury i systemu przyrodniczego na obszarze gminy

Cel operacyjny 3.4. Zrównoważona gospodarka odpadami

Kierunki działań:

- Modernizacja PSZOK i systemu zagospodarowania odpadów
- Wspieranie selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów
- Promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym i ponownego wykorzystania surowców

Cel operacyjny 3.5. Świadome społeczeństwo działające na rzecz środowiska i zrównoważonego rozwoju

Kierunki działań:

- Realizacja i rozwój programów edukacji ekologicznej w szkołach i społecznościach lokalnych
- Angażowanie lokalnych społeczności w działania na rzecz środowiska
- Tworzenie zielonych przestrzeni edukacyjnych
- Wzmacnianie i rozwój partnerstw lokalnych i ponadlokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Skomlin w sposób kompleksowy uwzględnia wyzwania środowiskowe wskazane w dokumentach krajowych i ponadlokalnych, koncentrując działania na adaptacji do zmian klimatu, ochronie zasobów wodnych i przyrodniczych, zwiększeniu efektywności energetycznej oraz rozwijaniu świadomości ekologicznej mieszkańców. Cele operacyjne i kierunki działań określone w Strategii wskazują obszary priorytetowe dla zrównoważonego rozwoju gminy i stanowią ramy dla planowania działań ochronnych i adaptacyjnych, przyczyniając się do poprawy stanu środowiska na poziomie lokalnym.

2. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko

2.1. Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Analiza zapisów Strategii Rozwoju Gminy Skomlin wskazuje, że prawdopodobieństwo wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko w wyniku jej realizacji jest niskie. Wynika to z faktu, że dokument ma charakter strategiczny i określa ogólne kierunki działań rozwojowych, których zasadniczym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gminy – zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej jak i klimatyczno-środowiskowej.

Cele i kierunki działań strategii obejmują przede wszystkim modernizację i racjonalizację infrastruktury technicznej, wzmacnianie odporności na zmiany klimatu, działania na rzecz ochrony środowiska (sprzyjające poprawie jakości powietrza, wód i gleb, ochronie bioróżnorodności), podnoszenie jakości przestrzeni publicznych, wspieranie rozwoju usług na poziomie lokalnym oraz działania służące ochronie wartości przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego. Realizacja zakładanych działań nie wiąże się z presjami środowiskowymi o charakterze rozległym ani stałym, a przewidywane efekty mają w przeważającej mierze charakter neutralny lub pozytywny dla środowiska w średnio i długoterminowej perspektywie.

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań negatywnych ocenia się jako sporadyczne i ograniczone do potencjalnych prac inwestycyjnych, które mogą zostać podjęte w przyszłości, przede wszystkim w obszarze modernizacji infrastruktury technicznej (np. wodno-kanalizacyjnej) lub rozwoju infrastruktury drogowej. Należy również zaznaczyć, że wyznaczone w Strategii kierunki działań odnoszą się do istniejącej infrastruktury oraz obszarów już zurbanizowanych. Oddziaływania te, jeżeli wystąpią, będą miały charakter typowy dla robót budowlanych – krótkotrwałe, o zasięgu lokalnym i w pełni możliwy do ograniczenia za pomocą standardowych środków technicznych i organizacyjnych.

Nie przewiduje się realizacji działań mogących generować ponadlokalne lub długotrwałe presje środowiskowe.

Zasięg i czas trwania potencjalnych oddziaływań będzie ograniczony do obszarów bezpośredniej ingerencji w środowisko, związanych z konkretnymi przedsięwzięciami infrastrukturalnymi. Strategia nie przewiduje działań o charakterze rozległym przestrzennie ani o długookresowym wpływie na komponenty środowiska.

Częstotliwość ewentualnych oddziaływań ocenia się jako niską, ponieważ działania mogące generować wpływ na środowisko będą pojawiać się wyłącznie przy realizacji pojedynczych inwestycji, nie zaś w sposób ciągły. Strategia nie zakłada cyklicznych ani powtarzalnych przedsięwzięć powodujących presję środowiskową — ewentualne oddziaływania będą więc incydentalne i ograniczone do konkretnych okresów realizacji prac.

Potencjalne oddziaływania negatywne – jako typowe dla okresu realizacji inwestycji – będą w zdecydowanej większości odwracalne, a ich skutki możliwe do wyeliminowania lub złagodzenia poprzez właściwe projektowanie, nadzór środowiskowy oraz stosowanie dobrych praktyk wykonawczych.

Należy również podkreślić, że Strategia jako dokument o charakterze kierunkowym nie przesądza o lokalizacji, skali ani technologii przyszłych inwestycji. Z tego względu ewentualne oddziaływania środowiskowe będą w pełni weryfikowane na dalszych etapach – w ramach wymogów ustawowych dotyczących oceny oddziaływania na środowisko, planowania przestrzennego oraz pozwoleń branżowych – co zapewni właściwą ochroną środowiska w Gminie.

2.2. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Działania planowane i podejmowane na podstawie założeń Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 będą miały charakter lokalny, obejmujący teren tylko jednej gminy.

Kierunki działań wskazane w Strategii, dotyczące potencjalnej współpracy międzygminnej, odnoszą się przede wszystkim do inicjowania takich działań, bez przesądzania o ich zakresie czy formie realizacji. Gmina Skomlin nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja przyszłych działań wynikających ze zdefiniowanych w Strategii celów i kierunków rozwoju nie będzie powodować skutków środowiskowych o znaczeniu transgranicznym. Realizacja ustaleń Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ewentualne oddziaływania skumulowane mogą pojawiać się w wyniku nakładania się efektów wielu przedsięwzięć realizowanych równocześnie lub w bliskim sąsiedztwie. Mogą być to oddziaływania związane z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczeniem powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Mając na uwadze charakter gminy, natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych nie powinien być duży. Potencjalne oddziaływania skumulowane stanowić będą przede wszystkim oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

2.3. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Na etapie strategicznym nie stwierdza się, aby realizacja działań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 mogła prowadzić do wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub istotnego zagrożenia dla środowiska. Analizowana Strategia Rozwoju Gminy, w ogólnym ujęciu stanowi dokument ukierunkowany na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój gminy.

Strategia wyznacza cele i kierunki działań wspierające rozwój społeczny, gospodarczy, przestrzenny i środowiskowy gminy. Ich charakter jest w większości adaptacyjny, modernizacyjny lub wspierający zrównoważony rozwój, a w przypadku planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych zakres, lokalizacja i parametry techniczne będą określone dopiero na dalszych etapach przygotowania i realizacji. Z założeń Strategii nie wynika możliwość lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Potencjalne zagrożenia mogłyby wystąpić jedynie przy realizacji konkretnych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowie i przebudowie dróg, infrastruktury technicznej, modernizacji budynków itp.), jednakże w większości przypadków będą one krótkotrwałe, lokalne i odwracalne. W perspektywie funkcjonowania przedsięwzięć, które mogą powstać w wyniku realizacji założeń Strategii zakłada się neutralne lub korzystne oddziaływanie na środowisko, w tym zdrowie i życie ludzi.

Na obecnym etapie planowania nie istnieją przesłanki, aby przyjąć wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub znaczącego zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji zapisów Strategii.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

3.1. Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Obszar Gminy Skomlin cechuje się krajobrazem rolniczym z przewagą niewielkich pól uprawnych, łąk i pastwisk. Lasy zajmują jedynie 15,4% powierzchni gminy, co jest wartością niższą niż średnia wojewódzka (21,4%). Największe kompleksy leśne znajdują się w północno-wschodniej części gminy oraz w południowej, w rejonie doliny rzeki Proсны.

Zgodnie z Audytem Krajobrazowym Województwa Łódzkiego¹ na obszarze Gminy Skomlin występują trzy obszary priorytetowego krajobrazu. Zachodnie krańce Gminy obejmuje obszar priorytetowego krajobrazu nr 10-318.24-3 Chróscin, Łubnice, Wójcin - krajobraz wiejski. Jest to krajobraz wiejski z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk. Na południowych krańcach Gminy przy Dolinie rzeki Proсны rozciąga się natomiast obszar priorytetowego krajobrazu nr 10-318.24-11 Dolina Proсны (Wróblew-Dzietrzkowice). Jest to krajobraz Bagienno-łąkowy, głównie bezleśny. Przy wschodniej granicy Gminy znajduje się natomiast Krajobraz Wzgórz Ożarowskich nr 10-341.21-34. Jest to krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola.

Zawarty w Strategii model struktury funkcjonalno-przestrzennej nie przewiduje kierunków rozwoju, które mogłyby naruszyć integralność tych krajobrazów. Przeciwnie – Strategia uwzględnia konieczność ochrony walorów krajobrazowych i zapewnienia zgodności kierunków rozwojowych z rekomendacjami Audytu.

Na terenie Gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны, obejmujący południową część gminy, chroni naturalne koryto rzeki, ekosystemy bagienne, torfowiskowe i niewielkie oczka wodne. Obszar pełni funkcję korytarza ekologicznego oraz wspiera walory turystyczne i rekreacyjne. Część Doliny Proсны pokrywa się z korytarzem ekologicznym Stawy Milickie – Bory Stobrawskie.
- Użytki ekologiczne: dwa bagienne tereny o powierzchni ok. 3 ha każdy, zlokalizowane w północno-zachodniej i południowej części gminy.

¹ Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego - przyjęty Uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r.

- Pomniki przyrody: na terenie gminy zarejestrowano 10 pomników przyrody (9 pojedynczych drzew i 1 grupę drzew), głównie w miejscowości Skomlin oraz w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części gminy. Dla jednego pomnika zniesiono ochronę z uwagi na utratę wartości przyrodniczych.

W Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2022-2030 w ramach Celu strategicznego 3 przewidziano jako jeden z kierunków działań wzmacnianie zielonej infrastruktury i systemu przyrodniczego gminy. W tym zakresie zakłada się utrzymanie i ochronę istniejących zasobów przyrodniczych, w tym Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny, użytków ekologicznych oraz pomników przyrody, wraz z bieżącą pielęgnacją i monitoringiem. Dodatkowo, w celu operacyjnym dotyczącym planowania przestrzennego ujęto zasadę kształtowania struktury przestrzennej gminy z poszanowaniem walorów krajobrazowych i przyrodniczych. **Założenia Strategii pozwalają stwierdzić na obecnym etapie, że nie jej realizacja nie powinna wpłynąć negatywnie na obszary o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych w Gminie Skomlin.**

Na obszarze Gminy Skomlin nie występują znaczące źródła zanieczyszczeń ani obszary o chronicznym przekroczeniu standardów jakości środowiska. Potencjalnie wrażliwe na oddziaływania są mniejsze ciekły wodne, dolina Prosny oraz niewielkie obszary bagienne i torfowiskowe. Strategia, poprzez ukierunkowanie rozwoju gminy na podnoszenie jakości życia mieszkańców, wspieranie zrównoważonego rolnictwa oraz retencję wód, uwzględnia ochronę tych obszarów i nie przewiduje działań powodujących pogorszenie stanu środowiska naturalnego.

Na obszarze gminy nie stwierdzono systematycznych przekroczeń standardów jakości powietrza, wód powierzchniowych ani gleb. Strategia zakłada rozwój gospodarki wodno-kanalizacyjnej, zrównoważone zarządzanie odpadami oraz wdrażanie zielonej energii, co przyczynia się do dalszej poprawy jakości środowiska oraz redukcji potencjalnych presji antropogenicznych.

Pod względem dziedzictwa kulturowego, Gmina Skomlin posiada obiekty wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków:

- Kościół parafialny pw. św. Filipa i Jakuba w Skomlinie,
- Dzwonnica i kaplice grobowe Bartochowskich i Bąkowskich,
- Skomliński spichlerz z 1777 r.,
- Dwa cmentarzyska z epoki brązu we Wróblewie.

Analizując założenia Strategii, nie przewiduje się negatywnego wpływu na te obiekty – planowane kierunki działań mają charakter ochronny i rewitalizacyjny, zakładające przede wszystkim adaptację obiektów historycznych do funkcji kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych, co przyczynia się do ochrony dziedzictwa kulturowego.

Dominującym sposobem użytkowania terenu w Gminie Skomlin jest rolnictwo. Obszary zabudowane koncentrują się w miejscowościach gminy, przy czym brak jest zjawisk intensywnej urbanizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Strategia przewiduje rozwój infrastruktury w sposób skoordynowany z istniejącym układem przestrzennym i walorami krajobrazowymi, co minimalizuje ryzyko degradacji środowiska i wspiera utrzymanie ładu przestrzennego.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, obszar Gminy Skomlin charakteryzuje się umiarkowaną wrażliwością na oddziaływania środowiskowe. Istniejące tereny rolnicze, niska lesistość oraz cenne formy ochrony przyrody i dziedzictwo kulturowe wymagają uwzględnienia w planowaniu inwestycji, jednak obecny stopień zabudowy i charakter

planowanych zamierzeń strategicznych wskazują na brak istotnego ryzyka degradacji środowiska przy realizacji kierunków rozwoju określonych w Strategii.

3.2. Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

W Gminie Skomlin zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny – powołany *Uchwałą nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosna.*

Całkowita powierzchnia OChK Dolina Prosny stanowi 17 724 ha. W Gminie Skomlin, fragment obszaru rozciąga się w południowej części gminy wzdłuż przepływającego odcinka doliny rzeki Prosny. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Dla OChK Dolina Prosny nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.

W Uchwale nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosna Dla OChK Dolina Prosna określono następujące ustalenie w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

dla ekosystemów leśnych (których głównym celem jest zwiększenie różnorodności biologicznej):

- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz sprzyjanie tworzenia zwartych kompleksów leśnych,
- zachowanie i odtwarzanie stref ekotonowych, celem zwiększania różnorodności biologicznej,
- zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nieprzeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych wartościach krajobrazowych,
- zachowanie śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw kserotermicznych i napiaskowych,
- pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, drzew dziuplastych, części drzew obumarłych, aż do ich samodzielnego rozkładu,
- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych, w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze, wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,
- utrzymanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
- zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych dla zachowania siedlisk wilgotnych i bagiennych;

dla ekosystemów nieleśnych:

- ochronę zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz utrzymanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego, poprzez ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- utrzymanie trwałych użytków zielonych,
- zachowanie śródpolnych torfowisk, bagien, oczek wodnych, obszarów wodno-błotnych, wraz z pasem roślinności stanowiącej ich obudowę biologiczną oraz obszarów źródłkowych cieków,
- zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,

- prowadzenie zabiegów agrotechnicznych z uwzględnieniem wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je organizmów zwierzęcych, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstość i techniki koszenia),
- utrzymywanie poziomu wód gruntowych, odpowiedniego dla zachowania bioróżnorodności,
- zachowanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych;

dla ekosystemów wodnych:

- zachowanie naturalnych zbiorników wód powierzchniowych, oczek wodnych, starorzeczy oraz obszarów źródłiskowych cieków wraz z ich naturalną obudową biologiczną,
- utrzymanie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych oraz zbiorników wodnych w postaci pasów, szuwarów, zakrzewień i zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem ograniczenia spływu substancji biogennych z pól uprawnych,
- prowadzenie prac regulacyjnych rzek tylko w zakresie, niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek,
- zachowanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji organizmów,
- zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- zwiększanie retencji wodnej, odtwarzania funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych.

Dodatkowo na OChK Dolina Prosna wprowadzono następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - o linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - o zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne: z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Użytki ekologiczne

Na obszarze Gminy Skomlin znajdują się dwa użytki ekologiczne:

- Użytek Ekologiczny nr PL. ZIPOP. 1393.UE.1017082.793 powołany *Rozporządzeniem nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z 22.05.2000 r.*- położony w północno zachodniej części Gminy Skomlin obejmujący bagna o powierzchni 3,07 ha,

- Użytek Ekologiczny nr PL. ZIPOP. 1393.UE.1017082.794 powołany *Rozporządzeniem nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z 22.05.2000 r.* - położony w południowej części Gminy Skomlin, obejmuje bagna o powierzchni 3,01 ha

Dla ww. użytków ekologicznych nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.

Pomniki przyrody

W prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (stan na lipiec 2025 r.) na obszarze Gminy Skomlin zarejestrowanych jest 10 pomników przyrody, 9 pojedynczych drzew oraz jedna grupa 15 drzew². Należy zaznaczyć jednak, że dla jednego z ujętych w ww. rejestrze pomników przyrody zniesiono formę ochrony przyrody *Uchwałą nr XVIII/103/2025 Rady Gminy Skomlin z dnia 30 lipca 2025 r.* Zniesienie pomnika przyrody nastąpiło z uwagi na utratę wartości przyrodniczych drzewa.

Dla ww. pomników przyrody nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.

Tabela - Pomniki przyrody na terenie Gminy Skomlin

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Wysokość	Pierśnica	Obwód	Rozporządzenie
1	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Skomlin, dz. Nr 1483	31 m	105 cm	330 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
2	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Skomlin, dz. Nr 1483	25 m	99 cm	311 m	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
3	Klon pospolity (Klon zwyczajny) (<i>Acer platanoides</i>)	Skomlin, dz. Nr 1483	30 m	105 cm	330 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
4	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Skomlin, dz. Nr 1641/10	29 m	123 cm	386 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
5	Klon pospolity (Klon zwyczajny) (<i>Acer platanoides</i>)	Skomlin, dz. Nr 1641/10	32 m	91 cm	286 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody <u>Uwaga:</u> status pomnika przyrody zniesiony Uchwałą nr XVIII/103/2025 Rady Gminy Skomlin z dnia 30 lipca 2025 r.
6	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Skomlin, dz. Nr 1641/10	25 m	169 cm	531 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
7	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Skomlin, dz. Nr 1641/10	27m	143 cm	449 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
8	Sosna amerykańska (Wejmutka) (<i>Pinus strobus</i>)	Skomlin, dz. Nr 1641/10	32 m	83 cm	261 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody
9	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Maręże, dz. Nr 83	32 m	150 cm	471 cm	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego Nr 3, poz.9 z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody

² Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody - <https://crfop.gdos.gov.pl/> - stan na lipiec 2025 r.

Lp.	Gatunek	Lokalizacja	Wysokość	Pierśnica	Obwód	Rozporządzenie
10	Grupa drzew gatunku Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Wróblew, dz. Nr 1614	32 m	456 cm	145 cm	Rozporządzenie Nr 20/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 13 lipca 2005 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
			25 m	320 cm	102 cm	
			24 m	289 cm	92 cm	
			25 m	236 cm	75 cm	
			28 m	355 cm	113 cm	
			27 m	396 cm	126 cm	
			24 m	280 cm	89 cm	
			27 m	361 cm	115 cm	
			27 m	390 cm	124 cm	
			25 m	374 cm	119 cm	
			27 m	330 cm	105 cm	
			25 m	239 cm	76 cm	
			25 m	245 cm	78 cm	
			32 m	371 cm	118 cm	
			31 m	349 cm	111 cm	

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody - crfop.gdos.gov.pl/

Ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 nie zagrażają zlokalizowanym na terenie gminy formom ochrony przyrody. W odniesieniu do Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny, użytków ekologicznych oraz zlokalizowanych w gminie pomników przyrody – Strategia przewiduje działania ochronne oraz wzmocnienie funkcji przyrodniczych (Cel strategiczny 3). W szczególności kierunki działań obejmują: utrzymanie i pielęgnację istniejących zasobów przyrodniczych, wzmacnianie zielonej infrastruktury, odtwarzanie i ochronę mokradeł oraz adaptacyjne działania planistyczne z poszanowaniem walorów przyrodniczych. Przyjęte założenia przestrzenne i funkcjonalne Strategii nie przewidują lokalizacji inwestycji ani działań mogących powodować degradację chronionych obszarów ani utratę wartości przyrodniczych.

W kontekście obszarów Natura 2000, na terenie Gminy Skomlin nie znajdują się żadne obszary chronione w ramach sieci Natura 2000. Najbliższy obszar siedliskowy, PLH100007 Załęczański Łuk Warty, oddalony jest od granic gminy o ponad 14 km. **Biorąc pod uwagę skalę i charakter przewidzianych działań w Strategii, nie istnieje ryzyko negatywnego wpływu na stan siedlisk, integralność ani spójność sieci Natura 2000.**

Strategia Rozwoju Gminy Skomlin uwzględnia również zachowanie i wzmocnienie funkcji przyrodniczych gminy, z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym:

- Ponadlokalne korytarze ekologiczne: w szczególności Stawy Milickie – Bory Stobrawskie, będący częścią Głównego Korytarza Południowo-Centralnego (GKPdC). Strategia wspiera utrzymanie ciągłości przyrodniczej doliny rzeki Prosny oraz ogranicza presję inwestycyjną i komunikacyjną w obrębie korytarza.
- Lokalne korytarze ekologiczne: doliny mniejszych cieków wodnych (Dopływ spod Zbątku, Dopływ z Komornik, Kanał Skomlin–Toplin, rzeka Pyszna) wraz z przyległymi terenami otwartymi, takimi jak łąki, zadrzewienia i rowy melioracyjne.

Przyjęte w Strategii kierunki rozwoju nie przewidują działań, które mogłyby fragmentować korytarze ekologiczne, a wręcz zakładają ich ochronę i wzmocnienie funkcji ekologicznych, zapewniając spójność systemu przyrodniczego gminy na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.

Mając na uwadze powyższe, na obecnym, strategicznym etapie planowania zasadnym jest przyjąć, że realizacja Strategii:

- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny
- nie wpłynie na zachowanie użytków ekologicznych pomników przyrody zlokalizowanych na obszarze Gminy
- nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani utraty gatunków chronionych,
- nie doprowadzi do dezintegracji ani fragmentacji chronionych ekosystemów (w tym obszarów Natura 2000),
- nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na zachowanie powiązań między terenami objętymi formami ochrony przyrody oraz na ich drożność, umożliwiającą migrację roślin, zwierząt i grzybów.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026-2036 wpisują się w zasadę zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności, zapewniając jednocześnie możliwość rozwoju gospodarczego i społecznego gminy bez naruszania wartości przyrodniczych.

4. Podsumowanie

Podsumowując przeprowadzoną analizę w kontekście uwarunkowań określonych w *art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, należy stwierdzić, że analizowany dokument stwarza ogólne, kierunkowe ramy do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie przesądzając przy tym o lokalizacji, skali, charakterze ani parametrach technicznych konkretnych inwestycji.

Strategia Rozwoju Gminy Skomlin na lata 2026–2036 ma charakter koncepcyjny i planistyczny, służący wyznaczeniu priorytetów rozwojowych gminy, w tym działań infrastrukturalnych, przestrzennych, społecznych i środowiskowych, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ładu przestrzennego, ochrony środowiska oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. Cele strategiczne oraz operacyjne dokumentu koncentrują się na:

- wspieraniu zrównoważonego rolnictwa, przedsiębiorczości lokalnej oraz produktów regionalnych, przy jednoczesnym ograniczeniu presji inwestycyjnej na ekosystemy i zasoby przyrodnicze,
- kształtowaniu ładu przestrzennego i rozwoju infrastruktury przy poszanowaniu walorów krajobrazowych, dziedzictwa kulturowego i spójności przestrzennej,
- wzmacnianiu odporności gminy na zmiany klimatu, ochronie środowiska (w szczególności zakresie zasobów wodnych, jakości powietrza, zagospodarowania odpadów itp.) i zasobów przyrodniczych, w tym utrzymaniu i pielęgnacji obszarów chronionych, użytków ekologicznych, pomników przyrody oraz lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych,
- podnoszeniu jakości życia mieszkańców poprzez rozwój kapitału społecznego, edukacji, usług społecznych i kultury, przy jednoczesnym wspieraniu działań o neutralnym lub pozytywnym wpływie na środowisko,
- promowaniu współpracy ponadlokalnej i partnerstw.

Zdefiniowane w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin cele i kierunki działań wynikają bezpośrednio z dokumentów strategicznych wyższego rzędu, w tym przede wszystkim z przyjętej w listopadzie 2024 roku Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030 (*Uchwała nr*

VIII/50/2024 Rady Gminy Skomlin z dnia 27 listopada 2024 r w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030), która była poddana procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Strategia rozwoju gminy stanowi jej uszczegółowienie na poziomie lokalnym, zachowując spójność celów i kierunków interwencji oraz dostosowując je do specyfiki przestrzennej, społecznej i gospodarczej Gminy Skomlin. W związku z tym realizacja dokumentu zasadniczo nie wprowadza nowych kierunków działań, które mogłyby znacząco oddziaływać na środowisko ponad to, które zostało już ocenione w Prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej dla obowiązującej strategii ponadlokalnej.

Należy również zaznaczyć, że Strategia Ponadlokalna Regionu Ziemi Wieluńskiej na lata 2023-2030 wraz z opracowaną dla niej prognozą oddziaływania na środowisko została oceniona pozytywnie bez zastrzeżeń przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, co potwierdza, że przyjęte w strategii ponadlokalnej kierunki rozwoju, które stanowią podstawę przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Skomlin działań lokalnych, nie generują istotnego ryzyka negatywnego oddziaływania na środowisko.